

AZ ÖRDÖG — VÖLEGÉNY

Hát a régi időkben falusi szokás volt az, hogy a faluba(n) a fonyó lányoknak volt egy külön épületük, ahova esténként odajártak fonyóba. Persze a leányokkal is eljártak a legények. Minden este vittek lisztet, tojást, bort. Sütöttek-főztek, mulattak.

Minden leánnak volt egy szeretője, egy kivételével. És ez az egy volt a legszebb leány közöttük. Ennek nem volt szeretője. Ő megírigyelte a többitől, hogy mindegyik szerelmeskedik, vigadnak.

Bánatában kiment az udvarra, felnézett az égre, a csillagos égre. Kérte a jó Istent, adjon őneki is egy szeretőt, ha mindjárt tiszta ördög lesz is! Ő azzal bement a többiekhez, szomorúan leült, és fonyogatott tovább.

Egyszer minden kopogtatás nélkül belépett egy daliás, szép fiatalember. Odaült a leán mellé és átkarolta, de egy szót nem szólt a leányhoz. Kinálgatták ennivalóval, innivalóval, nem fogadott el semmit.

Eljött a tizenkét óra, éjféλι tizenkét óra. Fölkelt anélkül, hogy búcsút mondott volna a többieknek. Ahogy kilépett az ajtón, a többiek kikésérték, abba(n) a pillanatba(n) eltűnt. Keresték, kutatták, hogy hova tűnhetett el, nem tudtak nyomára akadni.

Ugyanígy második este ez az eset lejátszódott azon mód szerint.

Harmadik este szinte megjelent a fiatalember.

— Na, mos(t) maj(d) szemmel tartsuk, ha el akar menni, és nem fogjuk elveszíteni a szömünk elől.

El is jött a harmadik este, meg is jelent a fiatalember.

Úgy leült a leán mellé, és gyönyörködött a leánba(n). De szólni nem szólt senkihez, el nem fogadott semmiféle ételmet, sem italt.

Eljött a tizenkét óra, felkelt a legény. A többiek is utánik, késérték ki. Ahogy kilépett az ajtón, eltűnt a szemük elől. — A fonyóház úgy á(áll)t templomnak szembe, mint most a Cövekék házuk. — Keresték, kutatták, végtére a leányzó állítólagos szeretője! . . .

A templom ajtaján a kulcslyukon világosság áradt ki, és a leán benézett a kulcslyukon. Látja, hogy a legény az oltár előtt ott áll a tűz mellett, és embercsontokkal rakja a tüzet.

A leány annyira megije(d)t, hazaszala(d)t és bezárkózott. Abban a pillanatban a legény megjelent az ablakon, és hívta ki a leánt:

— Szívemnek szép szerelme, gyere ki!

A leány azt mondta, hogy:

— Én nem mehetek ki.

— Na jó. Te nem jöhetsz ki, én nem mehetek be. Hanem holnap meghal apád, holnapután meghal anyád, azután meghalsz te! Meghagyd a rokonaidnak: a koporsódat sem ablakon, sem ajtón ki ne vigyék! Mestergerenda alatt ássák ki a falat, és azon vigyék ki a koporsódat! És a temetőbe el ne temessék! Vigyék ki a keresztúthol, és a keresztút mellett temessék el a koporsódat! — (Úgy is lett, minden megtörtént.)

Abba(n) az időbe(n) és abban az országban egy fiatal uralkodó volt, nőtlen. Király azt mondja a kocsisának:

— Fogj be, János! Kimegyünk sétakocsikázásra.

Az útjuk a keresztúthol vezetett. Látja a fiatal király, frissen hantolt sír van a keresztút mellett, és egy szép tulipánszál, tulipánvirág nyilott a síron. Parancsot adott a kocsisának, szálljon le a fogatról, és szakítsa le a részire ezt a tulipánvirágot!

A kocsis hozzányúlt, nem bírta letörni a virágot. A ki-

rály kihúzta a kardját, és odaadta a kocsisnak, hogy a karddal vágja le! A kard kettétört a vágásnál. Vagyis hogy hozzávágott, hát a kard kettétört. Akkor a király megharagudott, és leszállt ő maga. Odament és ahogy megfogta a virágot, tüvestül együtt felszakadt.

Ennek megörült a király. Hazahajtatott és a virágot betette, ültette egy virágcserepbe, és hálósobájának az asztalára odahelyezte.

Másnap a király inasa, ahogy a király ágyát vetette, látta, hogy a virág gyönyörű szép leánnyá változik, és leszállt a földre is, háromszor körüljárta az asztalt. Azt mondja:

— Király, szivemnek szép szerelme, tudnád, hogy ki vagyok, nem dőzsölnél és mulatnál. Idejönneél hozzám és átkarolnál.

A király inasa nem merte jelenteni a királynak, hogy ő mit látott. Gondolta magában, hogy képzelődik. No, majd a másik este jobban meggyőződik róla.

Eljött a második este. Szinte ágyvetés közben a tulipán megin(t) leánnyá változott, és félhangon mondja:

— Király, szivemnek szép szerelme! Tudnád, hogy ki vagyok, nem mulatnál. Eljönneél hozzám és átkarolnál.

Na, a Jánosnak nem volt mit tenni. Mos(t) már ez való igaz, amit látott. Mindjárt elment a királyhoz, és jelentette neki:

— Fenséges királyom, két este meggyőződtem róla, hogy az a virág, a tulipánvirág, gyönyörű szép leánnyá változik. Mindig csak azt hangoztatja: „Király, szivemnek szép szerelme, tudnád, hogy ki vagyok, nem mulatnál, hozzám jönneél, és engem átkarolnál.”

A király összehívta bölcseit, hogy jósolják őneki meg azt, amit az ő inasa látott! A bölcsek csak összejöttek, tanácsot adtak a királynak, hogy őneki eztet, illetve ezt a leánt meg kell váltani, mer(t) ez nem más, mint egy elátkozott leány. Az inasnak be kell menni a szobába harmadik este, és a kulcslyukon át egy cérnát át kell vezetni.

És a királynak az ajtóban ott kell várakozni. Amikor a virág leánnyá változik, cérnaszálon fogja az inas a jelt megadni. És a királynak be kell rontani, és elkapni a leánt, ölbe kapni. És az a leány majd hétféle undok állatokká változik, s őneki addig nem szabad elengedni, még újra leánnyá nem változik . . .

Ez meg is történt. Amikor leánnyá változott, akkor mondta a leány a királynak:

— Király, szívemnek szép szerelme! Olyan tiszta lélek vagyok, mint te. Megváltottál az átok alul. Te az enyim, én a tied vagyok.

Kihirdették a városba(n), hogy a király nősül. Világhírű lakodalmat csaptak.

De a királynak volt egy ördögös szakácsnéja. Szint annak volt egy leánya, egy csúf leánya. Ez mindenáron azon törekedett, hogy az ő leányát vegye el a király. Ez nem sikerült!

Boldogan éltek egy évig. Egy évre rá született egy szép kisgyermekük. Amikor a királyné világra hozta a kisgyermekét, a bába tisztába tette a kisgyermeket, és az anya mellé fektette.

Erre a nagy szaporodásra nagy lakomát csapott a király. Néhány óra mulva bementek, hogy megnézzék az ujszülötet, hogy van, egészséges-e az anyja és a gyermek? Ahogy bementek, látják, hogy a királyné alszik, csupa vér a szája. Fél gyermek mellette van, fele nincs.

A király megharagudott. Kirántotta a kardját, hogy a feleségét összedarabolja, mert ez csakugyan nem tiszta lélek. De a bölcsek azt a tanácsot adták neki, ne bántsa!

A felesége felébredt, összetötte a két kezét, s könyörgött a királynak, hagyja meg az életét, mert ő nem tud semmiről. A király meg is bocsájtott a feleségének, s tovább éltek együtt.

A másik esztendőre újra született egy kisgyermek. A megszületés után nem hagyták a gyermeket az anyja mellett,

kivitték a gyermeket ugyanabba a szobába, ahol ők születési lakomát tartottak, és ott elhelyezték az asztal mellett, hogy szem előtt legyen a gyermek. De a gyermek onnand is eltűnt.

Keresték a gyermeket, bementek az anyjához. Az anya feküdt az ágyban alva, csupa vér volt a szája. Fél gyermek mellette volt, fele eltűnt.

Akkor szinte a király kirántotta a kardját, hogy összedarabolja a nőt. A bölcsek azt tanácsol(t)ták a királynak, hogy ilyen halált nem érdemel, hanem a város végin kell felállítani egy hintát, és egy máglyát kell rakni, és a hinta által bedobadni a királynét a tűzbe, hogy hadd égjen el!

És amikor a tüzet meggyújtották, a királynőt ráültették a hintára, hogy bedobadják a tűzbe, abban a pillanatban egy nagy sötét felhő jött. A bölcsek megállították a hintát.

És ahogy a hinta megállott, két fehér galamb repült a fekete felhőből. Királynénak a két vállára szállt, és mind a kettő gyermekké változott. Megfogták az édesanyjuk kezét, leszállították a hintáról, és azt mondták az édesapjuknak:

— Fenséges király-édesapánk! Az édesanyánk minket nem bántott, hanem itt van a te ördögös szakácsnéd, aki minket édesanyánkkal egyetemben el akar pusztítani.

A király megörült, megcsókolta feleségét és a két gyermeket.

Abban a pillanatban elfogatta a szakácsnét a leányával együtt. Ráültették a hintára, és bedobatták a tűzbe. Ott égtek el mind a ketten.

Ennek a nagy öröme a király hazament a családjával és az ő kíséreteivel. Egy hétig olyan dáridót csaptak, még a kutyák is bort ittak.

És talán még ma is élnek, ha meg nem haltak.